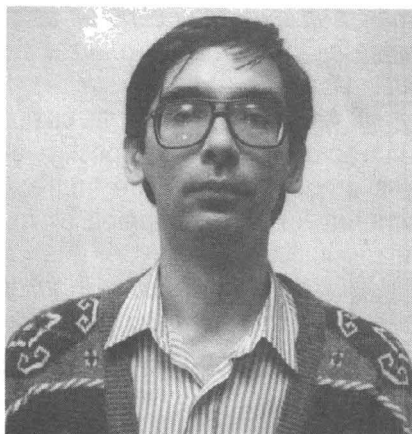

Petre BARBU

*„Am piese scrise,
dar nu vreau să le
văd montate”*

Costin Manoliu: *Care este motivația dumneavoastră de a scrie, de a scrie romane, piese de teatru?*

Petre Barbu: Nu mi-am pus niciodată plenar această întrebare. Simt că trebuie să scriu și în acel moment nu mă gândesc de unde îmi vine și de ce trebuie să scriu. Am o poveste și trebuie s-o aștern pe hârtie. Firesc ar fi să spun că scriu ca să intru în istoria literaturii sau ca să câștig bani. Departe de mine aceste gânduri.

C.M. *Ce sens are teatrul pentru Petre Barbu?*

P.B. Teatrul este o descoperire mai recentă. Orice spectacol pe care-l văd, indiferent că este bun sau prost, îl privesc cu emoție. Îmi place această convenție. Nu blamez spectacolele sau piesele proaste. Mă bucur că pot vedea altceva, că pot pătrunde timp de 2-3 ore într-o altă lume. Pentru mine teatrul este un vis.

C.M. *Sunteți dintre românii care au fost în Statele Unite ale Americii. Cum a fost întâlnirea pe viu cu America?*

P.B. În 1990, am fost trimis cu o bursă jurnalistică timp de o lună în America. Impactul cu societatea americană a fost cumplit. Întrebam în stânga și în dreapta: asta ce e, aia ce e...? Privirea mea asupra Americii a fost una superficială. Nu pot spune că, după o lună, am înțeles perfect cum e sistemul democratic american și ce e civilizația americană. Am stat o săptămână la Washington și trei

săptămâni într-un campus universitar, în sudul Californiei, unde am participat la cursuri de jurnalism. La ora aceea eu aveam vreo șase luni de gazetărie la revista „Flacăra” și eram destul de speriat de ceea ce vedeam acolo. Eram foarte crud și era pentru prima oară când călătoream în străinătate. Mă minunam permanent. N-am avut luciditatea de a vedea cum trăiesc normal niște oameni.

C.M. *Ați fost vreun moment tentat să rămâneți în America?*

P.B. Nu. Eram atât de speriat încât nu mi-a trecut prin minte acest gând. La întoarcerea acasă mai mulți colegi și prieteni m-au întrebat dacă n-am putut să rămân pe-acolo, mai ales că tocmai fusese mineriada din iunie '90. Nu cred că nu m-aș fi descurcat în Statele Unite, ci mai degrabă mi s-ar fi părut penibil să mă duc la autoritățile americane și să le spun că eu nu mai vreau acasă. Nu mă imaginez în această postură. În plus, în 1990, fiind tânăr și naiv, eu am crezut că mă voi întoarce și voi schimba ceva aici. Aiurea. După câteva săptămâni m-am liniștit. Cei din jurul meu nu aveau nevoie de poveștile mele. Mi-am dat seama că deveneam ridicol povestindu-le cum e acolo și ce s-ar fi putut face la noi. Despre experiența mea americană am scris un singur articol în revista „Flacăra”.

C.M. *Varianta radiofonică a piesei „Dumnezeu binecuvântează Ame-*

rică”, regizată de Attila Vizauer, a fost premiată anul trecut de către Secția Română a Asociației Internaționale a Criticilor, pentru Cel mai bun spectacol radiofonic în 1997. În actuala stagiune teatrală, piesa este jucată de către Compania Theatrum Mundi, pe scena Teatrului Mic din București. Care este miza piesei de teatru „Dumnezeu binecuvântează America”?

P.B. Mi-am propus să răspund la următoarea întrebare: ce rămâne din sufletele unor oameni care au ieșit dintr-o dictatură? M-a interesat ce fac cu libertatea acești oameni care au scăpat de un regim totalitar. Știu ei să trăiască? M-a interesat cum au fost contorsionate aceste suflete.

C.M. *Ați cunoscut oameni precum personajele piesei dumneavoastră sau, cum se spune, orice asemănare este pur întâmplătoare?*

P.B. A doua variantă este cea adevărată, cu o excepție. Am cunoscut un om pe care l-am luat drept model, dar distanța dintre el și personajul meu era mare. Este vorba de domnișoara Pușă, muzeografa. Dacă aș fi reușit ca personajul să fie exact ca omul din realitate, aș fi fost genial. Am fost prieten cu acest om, dar relațiile s-au deteriorat în momentul apariției romanului.

C.M. *S-a recunoscut?*

P.B. Da. Vina îmi aparține. Nu merita să-i fac așa ceva. N-am folosit-o drept model din răzbunare, ci din

dragoste. Nu mi-am dat seama ce fac, ce ușor pot răni un om. Regret ceea ce am făcut. Nu trebuie niciodată să strivești o prietenie de dragul artei.

C.M. *Un personaj misterios este Cristina, o stafie.*

P.B. Acest personaj, stafia, nu apărea în roman. Acolo era un personaj în carne și oase. Am introdus-o pe Cristina-stafia în piesă pentru a accentua discrepanța dintre această lume, a noastră, românească, și ceea ce credem noi despre lumea americană. Există un complex de superioritate al românilor stabiliți în Statele Unite și care au reușit acolo. Am prieteni care nu-mi mai telefonează, care nu-mi mai răspund la scrisori și mă deranjează acest lucru. Pe de altă parte, ei au acolo viața lor și poate e firesc să mă uite. În microuniversul familiei din piesă, Cristina e cea care îl recrează pe Marius, copilul plecat, de care lor le este dor.

C.M. *Cum trebuie să se manifeste relația dintre dramaturg și directorul de scenă?*

P.B. Eu sunt un nou venit în lumea teatrală. În cele două luni de repetiție n-am fost să urmăresc cum lucrează Attila Vizauer cu actorii, să le spun cum vreau să iasă spectacolul sau ce idee trebuie pusă în evidență. Eu am pornit de la premisa că actorii și regizorul sunt autorii spectacolului. Treaba mea s-a încheiat când am terminat de scris textul. Rămân la părerea că trebuie să existe o specializare. Dramaturgul scrie texte. Dacă piesa îi impresionează pe regizor și actori e foarte bine. Din câte am înțeles, toată echipa care a realizat spectacolul a lucrat cu entuziasm. Am asistat doar la ultima repetiție. Eu ca debutant, nu am îndrăznit să dau indicații unor profesioniști. Un singur lucru l-am rugat pe Attila. Să nu facă o parodie sexy.

C.M. *În ce măsură spectacolul care s-a conturat în mintea dumne-*

voastră în momentul când ați scris piesa seamănă cu cel realizat de Attila Vizauer?

P.B. Am scris piesa în urmă cu doi ani și aproape o uitasem. Spectacolul m-a emoționat la fel de mult ca scrierea textului. Înseamnă că nu m-am simțit trădat.

C.M. *Cu ce ați vrea să plece în suflet și în minte spectatorul, după ce vede spectacolul cu piesa dumneavoastră?*

P.B. Aș fi foarte fericit dacă aș afla că spectatorii care ies de la acest spectacol năvălesc la Ambasada americană pentru a obține vize. Atunci mi-aș spune: am dat lovitură, i-am pus pe români pe fugă. Glumesc, desigur. Aș vrea ca spectatorii să fie puși puțin pe gânduri. Fiecare să înțeleagă că el e cel care, dacă e nemulțumit de criza morală și economică, trebuie să încerce să facă ceva, să se schimbe. Să nu mai aștepte un ajutor din-afară.

C.M. *Care ar fi trăsăturile dramaturgiei românești de azi, mă refer la cea scrisă după 1989?*

P.B. Cred că se merge pe o simbolistică exagerată. La urma urmei însă fiecare dramaturg scrie în stilul său. Important e ce impact au piesele românești la public.

C.M. *Cum se poate face cunoscută dramaturgia românească în străinătate?*

P.B. Asta nu e treaba dramaturgilor. E treaba unor negustori care trebuie să știe să vândă această marfă, piese de teatru. Negustorii pot fi edituri particulare sau instituții ale statului.

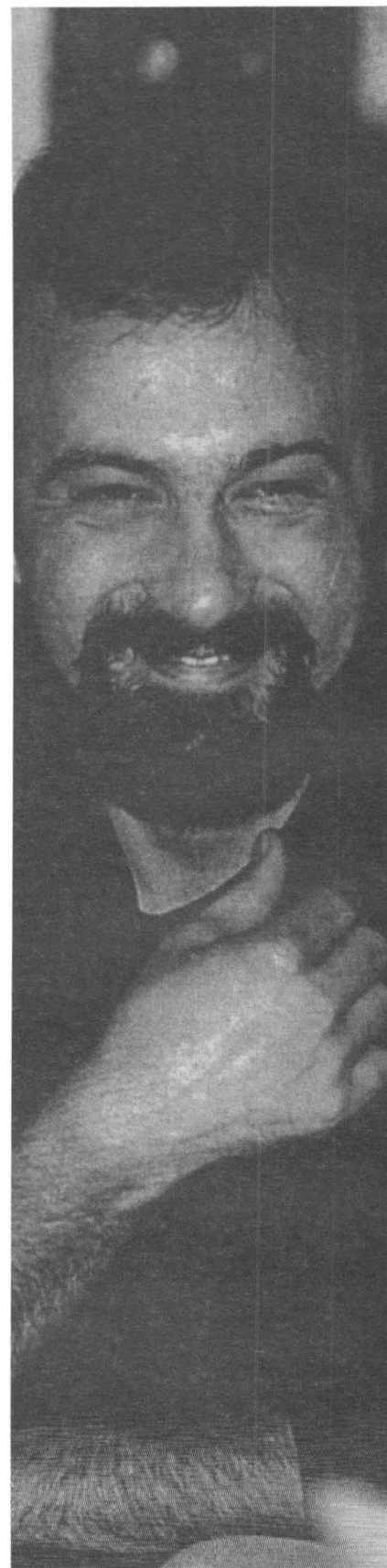
C.M. *Aveți piese finalizate, scrise deja în acest moment, pe care ați vrea să le vedeți montate?*

P.B. Am piese scrise, dar nu vreau să le văd montate.

C.M. *De ce?*

P.B. Pentru că sunt mai proaste decât Dumnezeu binecuvântează America.

Costin Manoliu

Attila Vizauer